

קרון החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

**דוח הדירקטוריון
30 ביוני 2017**

תוכן עניינים

1.	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי.....	2
2.	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	3
3.	מידע מרוכז אודות הקרן	4
4.	הוראות דין	6
5.	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	10
6.	אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה	14
7.	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	14
8.	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	14
9.	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	14

דוח דירקטוריון

קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2016 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במרס 2017 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 30 ביוני 2017 הסתכמו ב- 13,757 אלפי ש"ח לעומת 14,717 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, קיטון של כ- 6.5%. הקיטון נובע בעיקרו מקיטון ביתרת מזומנים ושווי מזומנים.

ההון ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-10,910 אלפי ש"ח, בהשוואה ל-11,320 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, קיטון של כ- 3.6%. הקיטון בהון בסך של 410 אלפי ש"ח, נובע מהפסד בסך של 466 אלפי ש"ח, בקיטון גידול בקרן הון בסך של 56 אלפי ש"ח, שמקורו בנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

נכון ליום 30 ביוני 2017, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה").

החברה מנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע. בששת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקרן ההשתלמות שבניהול החברה ב- 7,671 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 7,113 אלפי ש"ח נכון לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016, גידול של כ- 7.8%.

הגידול בדמי הניהול נובע מגידול בהיקף הנכסים הממוצעים שמקורו בצבירה נטו חיובית בקרן ומרווחי תשואה.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקרן ראה סעיף 2 להלן.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה נכון לימים 30 ביוני 2017 ו-2016 וליום 31 בדצמבר 2016:

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			שם המסלול	מספר אוצר
ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017		
4,569,140	4,345,731	4,747,848	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	438
115,856	118,706	111,606	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	1410
81,104	65,346	109,495	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	1411
4,766,100	4,529,783	4,968,949	סה"כ	

היקף הנכסים, נטו המנוהלים ליום 30 ביוני 2017 גדל בסך של כ-203 מיליוני ש"ח, ביחס להיקף הנכסים נטו, המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ-4.3%. הגידול בהיקף הנכסים נטו נבע מצבירה חיובית בקרן ומרווחי תשואה בקרן בתקופת הדוח.

התשואה שהשיגה הקרן בתקופת הדוח

תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - יוני 2017 באחוזים	שם המסלול	מספר אוצר
3.51	קרן החיסכון לצבא הקבע כללי	438
1.65	קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות	1410
6.36	קרן החיסכון לצבא הקבע מניות	1411

3. מידע מרוכז אודות הקרן

3.1. מידע מרוכז לקרן ההשתלמות*

להלן מידע ונתונים עבור קרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה:

קרן השתלמות			
31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):			
2,652,640	2,423,740	2,661,254	פעילים
2,113,460	2,106,043	2,307,695	לא פעילים
4,766,100	4,529,783	4,968,949	סה"כ
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):			
37,945	20,170	13,165	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
491,278	243,005	241,432	תקבולים מדמי גמולים
4,037	1,897	2,222	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
75,063	32,284	36,002	העברות צבירה לקרן
138,757	64,902	99,496	העברות צבירה מהקרן
271,756	148,174	135,852	פדיונות
158,170	15,468	160,763	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):			
14,538	7,113	7,671	פעילים ולא פעילים
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):			
0.26	0.26	0.25	פעילים
0.39	0.39	0.37	לא פעילים

* המידע על מספר העמיתים בקרן חסוי.

3.2. מידע בדבר עמיתים לא פעילים

להלן מידע בדבר עמיתים מנותקי קשר כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012. הגדרת מנותק קשר הינה נכון לסוף תקופה.

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	קרן השתלמות
חשבונות מנותקי קשר:			
5,142	5,244	3,308	מספר חשבונות
94,740	88,329	23,927	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
292	134	47	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
0.30	0.30	0.39	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)*

* שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

להלן שיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות בהתאם להוראות הדין החלות עליה:

שיעור שנתי לתקופה ינואר עד יוני 2017 ו- 2016 ולשנת 2016	קרנות השתלמות
2% מנכסים	פעילים
	<u>לא פעילים:</u>
0.3% מנכסים	מנותקי קשר
2% מנכסים	אחר

3.4. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקרן

הנכסים המנוהלים עבור העמיתים ליום 30 ביוני 2017, הסתכמו לסך של כ-4,969 מיליוני ש"ח, וגדלו בשיעור של כ-9.7% לעומת אשתקד, ובשיעור של 4.3% ביחס ליום 31 בדצמבר 2016.

יחס נכסי העמיתים הלא פעילים מתוך סך נכסי העמיתים (הפעילים והלא פעילים) הינו כ-46%, כ-46% אשתקד וכ-44% ליום 31 בדצמבר 2016.

בששת החודשים הראשונים של שנת 2017, הסתכמו תקבולים מדמי הגמולים לסך של כ-241.4 מיליוני ש"ח, קיטון של כ-0.65% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

ניוד נטו לקרן שבניהול החברה בתקופת הדוח היה שלילי והסתכם לכ-63.5 מיליוני ש"ח. (לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016, ניוד נטו שלילי בסך של כ-32.6 מיליוני ש"ח, ובשנת 2016 ניוד נטו שלילי בסך של כ-63.7 מיליוני ש"ח).

פדיונות בקרן שבניהול החברה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-135.9 מיליוני ש"ח. קיטון בשיעור של כ-8.3% לעומת אשתקד.

דמי הניהול שנגבו מהעמיתים בתקופת הדוח, הסתכמו לסך של כ-7.7 מיליוני ש"ח, גידול בשיעור של כ-7.8% לעומת אשתקד.

שיעור דמי הניהול הממוצע מנכסים, בתקופת הדוח, עמד על שיעור של 0.25% לעמיתים פעילים ו-0.37% לעמיתים שאינם פעילים ואינו שונה מהותית משיעור דמי הניהול אשתקד.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

הוראות דין

- **ביום 24 ביולי 2017 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ז-2017.** במסגרת התיקון נקבע כי מספר המציעים המינימלי בהליך תחרותי לבחירת ספקי ברוקראז' יוגדל מארבעה לשמונה; הליך תחרותי יבוצע לכל אפיק השקעה בנפרד במקום לכל סוגי ניירות הערך יחד ולכל אפיק השקעה ייבחר זוכה אחד לפחות; קופת גמל ענפית שהשקעותיה מנוהלות על ידי תאגיד תהיה רשאית לרכוש או למכור ניירות ערך מהתאגיד או מצדדים קשורים לו ובלבד שסך כל העמלות בשל המכירה או הרכישה כאמור לא יעלו על 20% מסך העמלות בשל כלל הרכישות והמכירות שביצעה קופת הגמל במהלך השנה; גוף מוסדי יהיה רשאי לבצע פעולות רכישה ומכירה של ניירות ערך לביצוע עסקה אקראית בנסיבות מיוחדות שלא באמצעות מי שנבחר בהליך תחרותי בהינתן שקיים נוהל של המשקיע המוסדי לסוג התקשרות זה ושנמסר דיווח רבעוני לעניין עסקאות אלה לוועדת ההשקעות; משקיע מוסדי יקיים הליך תחרותי לצורך החזקה של ניירות ערך שיתקיים אחת לחמש שנים בין ארבעה משתתפים לפחות, אך גוף מוסדי שהתקשר עם 'גלובל קסטודיאן' לצורך החזקה כאמור יהיה פטור מעריכת הליך תחרותי. תחילת ההוראה לעניין הליך תחרותי לצורך החזקה של ניירות ערך יהיה שנה מיום מועד הפרסום התקנות יתר הוראות התקנות יכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות, למעט לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך שהליך תחרותי בגינם התקיים לפני יום פרסומן של התקנות.
- **ביום 20 ביוני 2017 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017** במסגרתה מוצע להסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של "נותן שירותי אשראי" שהוא גוף פיננסי, לרבות, הכרת הלקוח, זיהוי פנים אל פנים, רישום פרטי הלקוח ואימותם, וחובות בקרה ודיווח.
- **ביום 18 במאי 2017 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017.** בצו נקבעו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם. תחילתו של הצו, ביום 18 במאי 2018, והוא יחול גם לעניין חשבונות קיימים וחוזי ביטוח חיים שבתוקף ביום התחילה, למעט הסייגים המפורטים בצו.
- **ביום 18 ביולי 2017 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ז-2017,** במסגרתה מוצע להקדים את מועד תחילת הצו ליום 18 בפברואר 2018.
- **ביום 29 במאי 2017 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופת גמל בניהול אישי)(תיקון), התשע"ז-2017** הקובעות הוראות לעניין הכספים שניתן לנהל בקופת גמל בניהול אישי וכן

הוראות מעבר בנוגע לכספים שהופקדו לפני יום התחילה; הוספת מגבלות על השקעת כספי קופת גמל בניהול אישי והעברת כספים בין קופות גמל אשר אחת מהן היא קופת גמל בניהול אישי.

- **ביום 1 במרץ 2017 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)(תיקון), התשע"ז-2017**, המציעה לקבוע כי הגדרת קופת גמל תכלול את כל סוגי המוצרים הפנסיוניים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה-2005, לרבות קופת גמל שהן קופות ביטוח, ולמעט קרן פנסיה ותיקה, קופת ביטוח מבטיחת תשואה וקופת גמל מבטיחת תשואה, באופן שיתאפשר תשלום עמלת הפצה בגינם ליועצים פנסיוניים, וכן כי עמלת הפצה אשר תשולם לבעל רישיון מהגוף המוסדי בגין עסקאות לגבי קופת גמל, תהיה בדרך של תשלום כספי בלבד, ולא בדרך של הטבות אחרות. כמו כן, הטיטה מציעה לקבוע אפשרות ליועץ לחתום על הסכמי הפצה עם חברה מנהלת בתנאים שונים לגבי קבוצות מוצר שונות (קופת גמל לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים, קרן השתלמות, קופת גמל להשקעה).
- **ביום 25 בינואר 2017 פורסמה הצעת חוק בנק ישראל (תיקון מס' 4)(הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ז-2017**, במסגרתה מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל. הועדה תפעל במטרה לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ופעילותה הסדירה, ולשם כך תקדם תיאום ושיתוף פעולה בין רשויות הפיקוח הפיננסיות – הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים, הפיקוח על מערכות תשלומים וניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר ותביא לשיתוף פעולה ביניהן לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. הצעת החוק מפרטת את תפקידיה של הוועדה, והרכבה, ומציעה לקבוע מנגנון קבלת החלטות.
- **ביום 16 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017**, במסגרתו נקבע איסור על חישוב עמלת הפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול הנגבים מהעמית, וכן הוראות עונשיות בגין הפרת האיסור כאמור. תחילתו של החוק ביום 1 באפריל 2017.

חוזרים

- **ביום 2 ביולי 2017 פורסם חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני** אשר מחליף חוזר קודם באותו נושא וקובע כי דיווח שהועבר לאחר שעובד משך או העביר כספים מהמוצר הפנסיוני אשר גורר סכום הפחתת דמי ניהול לעובד שלא עולה על 35 ש"ח לא ייכלל בחישוב הפחתת דמי הניהול, אך גוף מוסדי יעביר את הסכום הנ"ל שלא הופחת לעובד שביקש זאת. בנוסף, מכתב נלווה לדוח השנתי על הפחתת דמי הניהול יימסר לעמית עם הדוח השנתי הראשון שישלח אליו החל מיום התחילה של החוזר בנוסח הקבוע בחוזר, לפיו יצוין במכתב המועד אשר ממנו הופחתו דמי הניהול במקביל לתשלום דמי סליקה לסוכן הביטוח והפחתת דמי הסליקה מעמלות הפצה לסוכן הביטוח, ויצוין הסכום שהועבר לחשבון העמית בשל הפחתה בגין שנת הדיווח. כמו כן, בוטלה ההוראה לפיה לא יבוצע תיקון של דיווח (ובלבד שסכום התיקון לא עולה על 60 ש"ח) שהועבר לאחר שעובד משך או העביר את הכספים מהמוצר הפנסיוני המתופעל.
- **ביום 1 בפברואר 2017 פרסם הממונה תיקון לחוזר מסמך הנמקה**, בו נקבעו הוראות שונות לעניין מועדי התחילה, ובהן, כי החובה החלה על גוף מוסדי להעביר מידי שנה, עד ליום 15 באפריל, לסוכן ביטוח פנסיוני מידע על גובה התגמול שלו הוא זכאי עבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, תחל מיום פרסום התיקון וכן, דחיית מועד תחילתן של ההוראות לעניין קופת גמל להשקעה ליום 1 ביולי 2017, והוראות פרטניות לעניין הליכים הנוגעים לקופת גמל להשקעה בתקופה שבין 1 בינואר 2017 ועד ליום 1 ביולי 2017.

- **ביום 1 בפברואר 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר הוראות לעניין בחירת קופת גמל, המציעה לקבוע כי תשלומים שהופקדו לחשבון חברה מנהלת בשל עובד שלא מילא טופס הצטרפות ושהתשלומים בגינו לא הועברו מכח הסכם ברירת מחדל בהתאם לקבוע בחוזר, יושבו למעסיק באופן מיידי. כמו כן, מוצע לקבוע כי החרגת הוראות הטייטה לגבי הסכם ברירת מחדל שהיה בתוקף במועד פרסומו של החוזר ועד לתום תקופת ההסכם אך לא יאוחר מיום 31 במרץ 2019, תחול רק אם שיעורי דמי הניהול שנקבעו בהסכם כאמור או נגבים מכוחו לגבי עובד מסוים, אינם שיעור דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.**
- **ביום 1 בפברואר 2017 פרסם תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, במסגרתו נערכו תיקונים לעניין מתכונת דוח שנתי מקוצר למבוטח בביטוח חיים ואובדן כושר עבודה שאינו כולל רכיב חיסכון (בקשר להוראות מעבר לשנת 2015), וכן לעניין אישור מס המצורף לדוח השנתי המקוצר. החוזר חל לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים שהיו בתוקף במהלך התקופה שבגינה מתבצע הדוח, כולה או חלקה, ותחילתו בדוח השנתי לעמית בגין שנת 2016.**
- **ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו ליווי פיננסי, אשר קובע כללים שיחולו על גוף מוסדי שמממן פרויקט בנייה בשיטת ליווי פיננסי. במסגרת החוזר נקבעו הוראות לעניין הנפקת פנקס שוברי תשלום בגין כל דירה בפרויקט אשר ישמשו לכל תשלום אותו עתיד הרוכש לשלם בגין מחיר הדירה; הוצאת ערבות בנקאית על ידי הגוף המוסדי בגין הסכום ששולם באמצעות שובר התשלום המקורי או מתן בטוחה אחרת, ופרטים שיכללו בהסכם ליווי. כמו כן, החוזר קובע כי בעסקאות בהן נטל גוף מוסדי חלק במימון פרויקט בשיטת ליווי פיננסי, תוך כדי שיתוף פעולה עם צד שלישי, רשאי הגוף המוסדי שלא לבצע את הפעולות האמורות בחוזר, ובלבד שוודא כי פעולות אלה בוצעו במלואן על ידי צד שלישי. הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום.**
- **בהמשך לחוזר, ביום 30 במרץ 2017 פרסם חוק המכר (זירות) (הבטחת השקעות של רוכשי זירות) (תיקון מס' 9), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבע כי הלוואה לרכישת דירה וליווי פיננסי יוכלו להינתן גם על ידי מבטח, וכן נקבע, בין היתר, כי הבטוחה שעל המוכר ליתן לקונה עם קבלת תשלום עבור הדירה, לא תכלול את רכיב המע"מ, וכי במקרה של מימוש הבטוחה יושב סכום המע"מ לקונה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח על-ידי קרן ייעודית שתוקם לשם כך.**

טיוטות חוזרים

- **ביום 6 באפריל 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, במסגרתה מוצע להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ולאפשר למשקיעים המוסדיים להיכנס לתחום ההלוואות הקמעונאיות למשקי בית באמצעות השקעה בחברות העוסקות במתן אשראי למשקי בית שהינן צדדים קשורים. חלקו היחסי של המשקיע המוסדי בשווי ההלוואות שתעמיד חברת האשראי יהיה עד 49 אחוזים, וחלקו של הגוף המוסדי לא יפחת מ-20 אחוזים, וסכום הלוואה יוגבל ל-50,000 ש"ח.**
- **ביום 23 באפריל 2017 פורסמה טיוטת מסמך עקרונות להערוות הציבור בעניין מתן סיוע ממשלתי להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, לפיה מוצע לקבוע, בין היתר, כי תוקם ועדה למתן סיוע ממשלתי לבעלי שליטה בחברות שיעסקו במתן אשראי קמעונאי, אשר יינתן בדרך של הלוואה בגובה 15 מיליון ש"ח, אשר תהפוך למענק בהתקיים התנאים הקבועים במסמך ובהם עמידה בהעמדת הלוואות קמעונאיות בסכומים ובמועדים הקבועים במסמך, ובהם העמדת הלוואות בסכום כולל של 600 מיליון ש"ח בתוך שנתיים, והלוואות בסך כולל מיליארד ש"ח בתוך 3 שנים.**

- **ביום 2 באפריל 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני**, המציעה לקבוע כי גוף מוסדי יהיה רשאי להציע דמי ניהול הנמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין רק אם ההצעה האמורה תהיה תקפה במהלך שבע שנים לפחות, וכן הוראות המציעות לשנות את אפשרויות העלאת דמי ניהול לפני תום תקופת ההנחה בדמי ניהול ואת אופן ומועד ההודעה על העלאה כאמור.

הנחיות והבהרות

- **ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות**, המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת, לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו, ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך הטיוטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.
- **ביום 2 ביולי 2017 פרסם הממונה טיוטת הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים** המציעה לקבוע כי גוף מוסדי לא יגבה דמי טיפול מחוסך בעד הקמת הלוואה או בעד טיפול בה ולא יאפשר תשלום כספים על ידי החוסך ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף מוסדי, בקשר להקמת הלוואה או לטיפול בה. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות השבה לחוסכים אשר נגבו מהם דמי טיפול בתקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2010 וסיומה ביום 30 ביוני 2017. ראה בנוסף באור 10ג בדוח הכספי של החברה.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

5.1 כללי

הרבעון השני של 2017 לווה בצמיחה חיובית ומתונה בארה"ב, אירופה ואסיה, תוך המשך שיפור בקצב הגידול של הסחר העולמי. הגופים המרכזיים בכלכלה העולמית עדכנו מעט כלפי מעלה את תחזית הצמיחה במשקים המפותחים.

בארה"ב, הצמיחה ברבעון השני עמדה על 2.6% בשיעור שנתי. שוק העבודה מצוי בקרבת תעסוקה מלאה, אך עדיין עליית השכר הינה מתונה ולא מתרגמת ללחצים אינפלציוניים משמעותיים. הבנק המרכזי העלה את הריבית בפעם השנייה השנה במהלך חודש יוני.

בגוש האירו, הצמיחה ברבעון השני עמדה על 2.3% בשיעור שנתי. מדדי מנהלי הרכש ברמתם הגבוהה ביותר מאז 2011 ושיעור האבטלה המשיך לרדת. הסיכון הפוליטי פחת לאור תוצאות הבחירות בצרפת, דבר שבא לידי ביטוי בין היתר בירידת פערי התשואות בין גרמניה לבין מדינות אחרות באירופה. בבריטניה, לעומת זאת, תוצאות הבחירות הגבירו את אי הודאות לגבי תהליך ה-Brexit. הצמיחה בבריטניה ברבעון השני עמדה על 1.2% בשיעור שנתי.

גם השווקים המתעוררים רשמו המשך שיפור יחסי בביצועיהם. בסין, ברבעון השני, הצמיחה עמדה על 6.9% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

5.2 התפתחויות במשק הישראלי

הצמיחה ברבעון השני של 2017 עמדה על 2.7% בשיעור שנתי (לעומת 0.6% ברבעון הראשון), על פי האומדן הראשוני. הרכב הצמיחה היה מעורב; לצד האצה בצריכה הפרטית (6.5%) ובהשקעות בנכסים קבועים (5.2%), נרשמה התכווצות ביצוא הסחורות והשירותים (מינוס 8.8%) בעיקר בשל ירידה ביצוא יהלומים וחברות הזנק.

העלייה הקלה בשיעור האבטלה ברבעון השני לשיעור של 4.4%, הייתה מלווה בעלייה מקבילה בשיעור ההשתתפות. שיעור המשרות הפנויות מוסיף להיות גבוה, ונמשכה האצה בקצב עליית השכר.

5.3 שוק המניות

שווקי המניות העולמיים רשמו עליות נאות גם במהלך הרבעון השני של 2017. מדד MSCI העולמי עלה ב-4.2% והשלים עלייה של 11% מתחילת השנה. המדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-6.4% והשלים עלייה מרשימה של 18.6% מתחילת השנה.

בישראל, מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר 2017), עלה ב-3% במהלך הרבעון השני, אך מתחילת השנה עלה במדד ב-0.5% בלבד בעיקר בשל חולשה בענף הפארמה. מדד ת"א-90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר 2017) עלה ב-4.2% במהלך הרבעון השני, בתמיכת עליות בענפי הפיננסים התעשייה והביטוח, והשלים עלייה של 12.9% מתחילת השנה.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.4 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השני, עלייה של כ-13% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד ו-11% גבוה מהמחזור הממוצע בכל שנת 2016.

5.4 שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-1.1% במהלך הרבעון השני של 2017, והשלים עלייה של 1.7% מתחילת השנה. מדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-1.6% ברבעון השני, והשלים עלייה של 3.1% מתחילת השנה. מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-0.8% במהלך הרבעון השני, והשלים עלייה של 0.9% מתחילת השנה.

מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 3.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השני של 2017, בדומה לרבעון המקביל אשתקד, אך נמוך בכ-3% בהשוואה למחזור הממוצע בכל שנת 2016.

קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-5.7 מיליארד ש"ח ברבעון השני של 2017 (האצה בהשוואה לרבעון הראשון) ו-8.9 מיליארד ש"ח מתחילת השנה, זאת לעומת פדיונות של 16.2 מיליארד ש"ח במחצית הראשונה אשתקד.

במהלך הרבעון השני המשיכו לבלוט לחיוב קרנות הנאמנות המתמחות במניות (1.5 מיליארד ש"ח) והקרנות המתמחות באג"ח (5.8 מיליארד ש"ח). מנגד, נמשכו הפדיונות נטו בקרנות השקליות (מינוס 970 מיליון ש"ח) ובקרנות הכספיות (מינוס 700 מיליון ש"ח).

5.5 מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמדו בסוף הרבעון השני של 2017 על 92.8 מיליארד ש"ח, ירידה של 3.5% בהשוואה לסוף 2016. בלטו לשלילה במהלך המחצית הראשונה תעודות הסל על מדדי המניות והאג"ח בארץ שרשמו פדיונות של 4.1 ו-1.0 מיליארד ש"ח, בהתאמה. הפדיונות קוזזו חלקית עם גיוסים בסך של כ-860 מיליון ש"ח בתעודות הסל על מדדי המניות בחו"ל.

5.6 שוק המט"ח

השקל התחזק במהלך הרבעון השני של 2017 ב-1.3% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל (בעיקר בשל ייסוף מול הדולר) והשלים ייסוף של 5.4% מתחילת השנה. התחזקות השקל נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים וכתוצאה מהריבית הריאלית הגבוהה יחסית לחו"ל, וזאת למרות האצה ברכישות המט"ח של בנק ישראל בהשוואה לאשתקד.

במהלך הרבעון השני השקל התחזק ב-3.7% מול הדולר (לרמת של 3.496 שקל-דולר), אך נחלש ב-2.7% מול האירו (לרמה של 3.9859 שקל-לאירו).

5.7 אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון השני של 2017, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד מאי 2017) ב-0.8%, זאת לאחר שעלתה ב-0.9% במהלך הרבעון השני. במהלך הרבעון השני סעיפי ההלבשה-וההנעלה, והחינוך-והתרבות-ובידור היו הגורמים העיקריים שתרמו לעלייה במדד (מדד ידוע), שקוזזו חלקית עם ירידה במדד המזון והתחבורה-והתקשורת.

5.8 ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה על-0.1% גם במהלך הרבעון השני של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להשארת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל וזאת למרות הפעילות הריאלית החיובית.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד מאי 2017) ב-0.8%, זאת לאחר שעלתה ב-0.9% במהלך הרבעון השני. במהלך הרבעון השני סעיפי ההלבשה-וההנעלה, והחינוך-והתרבות-ובידור היו הגורמים העיקריים שתרמו לעלייה במדד (מדד ידוע), שקוֹזו חלקית עם ירידה במדד המזון והתחבורה-והתקשורת.</p> <p>במהלך הרבעון השני, הציפיות לאינפלציה בטווחים של עד 5 שנים ירדו, ובטווחים הארוכים יותר נותרו כמעט ללא שינוי.</p> <p>לאור הערכה לאינפלציה נמוכה בשנה הקרובה - פעלה חטיבת ההשקעות לצמצום המרכיב העודף של צמודי מדד על נכסים לא צמודים, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.</p>	<p>השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד</p>
<p>השקל התחזק במהלך הרבעון השני של 2017 ב-1.3% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל (בעיקר בשל ייסוף מול הדולר) והשלים ייסוף של 5.4% מתחילת השנה. התחזקות השקל נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים וכתוצאה מהריבית הריאלית הגבוהה יחסית לחו"ל, וזאת למרות האצה ברכישות המט"ח של בנק ישראל בהשוואה לאשתקד. במהלך הרבעון השני השקל התחזק ב-3.7% מול הדולר (לרמת של 3.496 שקל-דולר), אך נחלש ב-2.7% מול האירו (לרמה של 3.9859 שקל-לאירו).</p> <p>חשיפת המט"ח הכוללת נטו (לאחר גידורים) בתיקים לא השתנתה באופן מהותי במהלך הרבעון, אולם בתמהיל הפנימי של החשיפה הוגדל מרכיב האירו ע"ח הדולר.</p>	<p>שער החליפין של השקל</p>
<p>ריבית בנק ישראל נותרה על-0.1% גם במהלך הרבעון השני של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להשארות הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל וזאת למרות הפעילות הריאלית החיובית.</p> <p>במהלך הרבעון השני עקום התשואות הממשלתי השקלי ירד קלות בטווחים של עד 5 שנים, והעקום הממשלתי הצמוד נותר כמעט ללא שינוי.</p> <p>במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>	<p>התפתחות שעורי ריבית</p>
<p>בסוף הרבעון השני של 2017 הגירעון במהלך 12 החודשים האחרונים עמד על כ-2.5 אחוזים מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף שנת 2017. הגירעון המצטבר בסוף הרבעון השני עמד על כ-9 מיליארד ₪, לעומת גירעון של כ-3.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהכנסות ממסים, בסיכום הרבעון השני נרשם עודף של כ-400 מיליון ₪ בהכנסות (לעומת עודף של כ-1.6 מיליארד ₪ ברבעון הראשון), זאת בהשוואה לתחזית הגבייה.</p> <p>מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה, מגמה שצפויה להימשך גם ברבעונים הבאים של שנת 2017.</p>	<p>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו</p>

<p>שווקי המניות העולמיים רשמו עליות נאות גם במהלך הרבעון השני של 2017. מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-4.2% והשלים עלייה של 11% מתחילת השנה. המדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-6.4% והשלים עלייה מרשימה של 18.6% מתחילת השנה.</p> <p>בישראל, מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר השנה), עלה ב-3% במהלך הרבעון השני, אך מתחילת השנה עלה במדד ב-0.5% בלבד בעיקר בשל חולשה בענף הפארמה. מדד ת"א-90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר השנה) עלה ב-4.2% במהלך הרבעון השני, בתמיכת עליות בענפי הפיננסים התעשייה והביטוח, והשלים עלייה של 12.9% מתחילת השנה.</p> <p>מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.4 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השני, עלייה של כ-13% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד ו-11% גבוה מהמחזור הממוצע בכל שנת 2016</p> <p>במהלך הרבעון שמרה החברה על רמת החשיפה למניות ללא שינוי מהותי, וזאת לנוכח רמות המחירים הגבוהות בשוקי המניות הנתמכת על-ידי נתוני מקרו חיוביים ואופטימיות לשיפור ברווחיות החברות.</p>	<p>שוק המניות</p>
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל המשיכו להצטמצם במהלך הרבעון, בהשפעת האופטימיות לגבי צמיחת הכלכלה העולמית, והריביות הנמוכות בעולם המפותח. במהלך הרבעון נמשכה מגמת צמצום החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ ובחו"ל, וגידול בהשקעה באשראי לא סחיר, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

6. אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה

מינוי עו"ד אופיר רוטשילד כיועץ משפטי בחברה

ביום 5 ביוני 2017, אושר מינויו של עו"ד אופיר רוטשילד כיועץ משפטי בחברה. מינוי זה נכנס לתוקף באותו יום.

7. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.13 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2016.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

9. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר, מנכ"ל

תאריך: 21 באוגוסט, 2017

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבע הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 באוגוסט 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן החיסכון לצבע הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 באוגוסט 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

**קרן החיסכון לצבא הקבע -
חברה לניהול קופות גמל בע"מ**

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2017
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

3	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
10	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
11	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן החיסכון לצבא הקבע- חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן- "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 באוגוסט 2017

31 בדצמבר	30 ביוני		
2016	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
52	-	18	
91	52	281	
1,260	1,255	1,319	
			9
8,930	10,033	9,987	
4,384	2,930	2,152	
14,717	14,270	13,757	
			5
*-	*-	*-	
8,100	8,100	8,100	
147	196	203	
3,073	2,825	2,607	
11,320	11,121	10,910	
3,397	3,149	2,847	
14,717	14,270	13,757	

נכסים
נכסי מיסים נדחים
נכסי מיסים שוטפים
חייבים ויתרות חובה
השקעות פיננסיות
נכסי חוב סחירים
מזומנים ושווי מזומנים
סך כל הנכסים

הון
הון מניות
פרמיה על מניות
קרנות הון
עודפים
סך כל ההון
התחייבויות
זכאים ויתרות זכות
סך כל ההון והתחייבויות

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי ליידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 באוגוסט 2017

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור	
	2016	2017	2016	2017		
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח		
14,538	3,592	3,916	7,113	7,671	6	הכנסות דמי ניהול מקופות גמל
43	50	74	2	111		רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
173	83	-	173	-		הכנסות אחרות
14,754	3,725	3,990	7,288	7,782		סך כל ההכנסות
1	-	3	-	4		הוצאות עמלות
13,955	3,462	4,630	6,841	8,234		הנהלה וכלליות
3	-	2	2	2		מימון
13,959	3,462	4,635	6,843	8,240		סך כל ההוצאות
795	263	(645)	445	(458)		רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(272)	(73)	63	(170)	(8)	7	מסים על הכנסה
523	190	(582)	275	(466)		רווח (הפסד) לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
523	190	(582)	275	(466)	רווח (הפסד) לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח ההפסד
60	18	51	137	98	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(4)	-	-	(1)	(16)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(16)	(7)	(17)	(47)	(26)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
40	11	34	89	56	סה"כ רווח כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח ההפסד, נטו ממש
563	201	(548)	364	(410)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
11,320	3,073	147	8,100	*-
(466)	(466)	-	-	-
98	-	98	-	-
(16)	-	(16)	-	-
(26)	-	(26)	-	-
56	-	56	-	-
10,910	2,607	203	8,100	*-

לתקופה של שישה חודשים
שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

הפסד לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2017

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	
10,757	2,550	107	8,100	*-
275	275	-	-	-
137	-	137	-	-
(1)	-	(1)	-	-
(47)	-	(47)	-	-
89	-	89	-	-
11,121	2,825	196	8,100	*-

לתקופה של שישה חודשים
שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים
כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
*-	8,100	169	3,189	11,458
-	-	-	(582)	(582)
-	-	51	-	51
-	-	(17)	-	(17)
-	-	34	-	34
*-	8,100	203	2,607	10,910

יתרה ליום 1 באפריל 2017

הפסד לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים

המסווגים כזמינים למכירה

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח

כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממש

יתרה ליום 30 ביוני 2017

תקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				
הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
*-	8,100	185	2,635	10,920
-	-	-	190	190
-	-	18	-	18
-	-	(7)	-	(7)
-	-	11	-	11
*-	8,100	196	2,825	11,121

יתרה ליום 1 באפריל 2016

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים

המסווגים כזמינים למכירה

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח

כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממש

יתרה ליום 30 ביוני 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
10,757	2,550	107	8,100	*-	יתרה ליום 1 בינואר 2016
523	523	-	-	-	רווח לשנה
60	-	60	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה: שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(4)	-	(4)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(16)	-	(16)	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
40	-	40	-	-	סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
11,320	3,073	147	8,100	*-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

* פחות מ-1 אלפי ש"ח.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
523	190	(582)	275	(466)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח (הפסד) לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
(38)	(44)	(73)	4	(109)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות: נכסי חוב סחירים
(1)	-	-	-	-	הכנסות מריבית והפרשי הצמדה
272	73	(63)	170	8	הוצאות מיסים על הכנסה
233	29	(136)	174	(101)	
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
16	(8)	(46)	21	(49)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
231	(113)	(726)	(17)	(550)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
247	(121)	(772)	4	(599)	
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(416)	(124)	(114)	(208)	(190)	מסים ששולמו
46	-	-	-	-	מסים שהתקבלו
(370)	(124)	(114)	(208)	(190)	
633	(26)	(1,604)	245	(1,356)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
233	1	28	118	196	ריבית שהתקבלה
1,195	1	(1,113)	244	(1,072)	תמורה ממכירות נטו של השקעות פיננסיות
1,428	2	(1,085)	362	(876)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
2,061	(24)	(2,689)	607	(2,232)	עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
2,323	2,954	4,841	2,323	4,384	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
4,384	2,930	2,152	2,930	2,152	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה ביום 11 ביולי 1984, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם קרן החיסכון לצבא הקבע בע"מ ואשר פעלה כ"קופת גמל תאגידית". ביום 31 במרס 2008, במסגרת רה ארגון שנדרש בהתאם להוראות הדין, הפכה החברה לחברה מנהלת של קרן ההשתלמות - קרן החיסכון לצבא קבע (להלן - "הקרן" או "הקופה"), ושינתה את שמה לשמה הנוכחי. כתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן.

ביום 28 ביולי 2008 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), מחבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ את מלוא הון המניות בחברה.

החל ממועד זה, החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "החברה האם הסופית"), בהיותה מוחזקת ב- 100% בידי הראל ביטוח, שהינה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

ביום 25 באפריל 2013, נחתמה תוספת להסכם מיום 28 ביולי 2008, לפיה הוארכה, ללא תמורה, תקופת הזמן שלאחריה תהא חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ רשאית להורות להראל ביטוח להעביר לצד ג' ללא תמורה את מלוא הון המניות המונפק של החברה מחמש שנים לעשר שנים. בנוסף סוכם בין הצדדים במסגרת התוספת להסכם כי תקנון הקרן יתוקן, בכפוף לאישור הממונה, באופן שבני זוג של עמיתי חבר יהיו רשאים להיות עמיתים בקרן. בהתאם לכך, יהיו זכאים לדמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.55% מיתרתם הצבורה בקרן. בהתאם לתוספת להסכם האמורה לעיל התקבל ביום 15 באוקטובר 2013 אישור הממונה לתיקון התקנון והתאמתו להוראות התוספת להסכם.

ב. החברה מנהלת את קרן ההשתלמות לצבא הקבע, במסגרתה שלושת המסלולים הבאים:
- קרן החיסכון לצבא הקבע כללי (להלן - "מסלול כללי").
- קרן החיסכון לצבא הקבע מסלול אג"ח ללא מניות (להלן - "מסלול אג"ח ללא מניות").
- קרן החיסכון לצבא הקבע מניות (להלן - "מסלול מניות").

ג. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 21 באוגוסט 2017.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תיקון ל- IAS 12, מיסים על הכנסה, הכרה בנכסי מיסים נדחים בגין הפסדים שלא מומשו (להלן- "התיקון")
התיקון מבהיר, כי לצורך הכרה בנכס מס נדחה, בעת הערכת הכנסה חייבת צפויה, יש לנטרל את השפעת היפוכם של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי. הערכה זו תתבצע בנפרד ביחס לסוגים שונים של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, אם קיימות בחוקי המס מגבלות על סוגי ההכנסה החייבת שכנגדם ניתן לנצל הפסדים. בנוסף, התיקון קובע כי הכנסה חייבת עשויה לכלול הכנסה בגין נכסים שיושבו תמורת סכום גבוה מערכם בספרים, אם קיימות ראיות מספקות לכך.
החל מיום 1 בינואר 2017 החברה מיישמת את התיקון לתקן המתואר לעיל. כתוצאה מיישום התיקון לתקן אין השפעה על תוצאות החברה.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

- א.** מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- ב.** להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרון פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר		הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון הון עצמי קיים עודף
2017	2016	2016	2016	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,000	10,000	10,000	10,000	
10,910	11,121	11,320	11,320	
910	1,121	1,320	1,320	

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור, לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנזילות.

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופת גמל

בהתאם לתקנון הקרן, החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור שנתי מקסימלי של 2% מהיתרה הצבורה של עמיתי הקרן.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 18 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. עסקאות בוצעו במהלך העסקים השוטף והיתרות הינן לזמן קצר.

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

ב. ביום 18 באוקטובר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מהעמיתים בקרן, הוצאות ניהול השקעות אשר גבייתן מותרת על פי דין, ללא הסכמה חוזית בתקנון הקרן המתירה לה לגבות. בכך, פועלת החברה לטענת התובע, בניגוד להוראות הדין ולחובת הנאמנות המיוחדת החלה עליה. בחודש פברואר הוגשה בקשה לעיכוב הליכים בשל קיומם של הליכים תלויים ועומדים בבית המשפט המחוזי (מרכז) באותו הנושא. טרם התקבלה החלטה בנושא. בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

- ג. ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות, המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת, לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו, ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך הטייטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.
- בהמשך לכך, ביום 2 ביולי 2017 פרסם הממונה טיוטת הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ולעמיתים המציעה לקבוע כי גוף מוסדי לא יגבה דמי טיפול מחוסך בעד הקמת הלוואה או בעד טיפול בה ולא יאפשר תשלום כספים על ידי החוסך ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף מוסדי, בקשר להקמת הלוואה או לטיפול בה. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות השבה לחוסכים אשר נגבו מהם דמי טיפול בתקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2010 וסיומה ביום 30 ביוני 2017. לאור הוראות ההשבה, נרשמה הפרשה בספרי החברה.
- ד. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועד על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.
- על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.
- ה. משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרקי זמן קצרים כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.